

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD – 4101-013-02/2013

P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Katarzyna Juchniewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86506 z dnia 28 sierpnia 2013 r., nr 88838 z dnia 3 grudnia 2013 r. i nr 88841 z dnia 12 grudnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 539-542) 2. Kamil Urzędowski, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 11954
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Lęborku, ul. Czołgistów 5, 84-300 Lębork (dalej: „Starostwo”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiktor Tyburski, Starosta Lęborski (dalej: „Starosta”) (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działania Starosty w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym farm wiatrowych oraz sprawowanie przez Starostę nadzoru nad realizacją zadań dotyczących budowanych farm wiatrowych w latach 2009-2013 (I półrocze).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Podstawą oceny pozytywnej jest:

- prawidłowa realizacja procedur wymaganych przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane² (dalej: „Prawo budowlane”) i ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³ (dalej: „Kpa”), związanych z zatwierdzeniem projektów budowlanych i udzieleniem pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów przeznaczonych pod budowę farm wiatrowych zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁴ (dalej: „ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania Starosty w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

1.1. W okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2013 r. Starosta wszczął łącznie sześć postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji dotyczących pozwolenia na budowę farm wiatrowych lub poszczególnych turbin wiatrowych:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1409

³ j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267

⁴ j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1205

- w 2009 r. - dwa postępowania;
- w 2010 r. – trzy postępowania;
- w 2013 r. – jedno postępowanie.

Spółród ww. postępowań pięć zakończyło się wydaniem przez Starostę decyzji o pozwoleniu na budowę farm wiatrowych lub poszczególnych turbin wiatrowych, a jedno postępowanie zakończyło się decyzją o umorzeniu postępowania (na wniosek inwestora).

W przypadku ww. decyzji o pozwoleniu na budowę farm wiatrowych lub poszczególnych turbin wiatrowych:

- w 2009 r. Starosta wydał dwie decyzje dotyczące budowy 25 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 50 MW;
- w 2010 r. Starosta wydał dwie decyzje dotyczące budowy 21 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 40 MW (w tym jedna turbina wiatrowa o mocy 10kW, w przypadku której inwestorem była osoba fizyczna);
- w 2013 r. Starosta wydał jedną decyzję dotyczącą budowy 30 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 90 MW.

Od żadnej z ww. decyzji Starosty nie wniesiono odwołania.

(dowód: akta kontroli str. 42-44)

1.2. Szczegółowym badaniem objęto realizację przez Starostę procedur wymaganych przepisami Prawa budowlanego i Kpa, związanych z zatwierdzeniem projektu budowlanego i udzieleniem pozwolenia na budowę zlokalizowanych w gminie Wicko:

- Farmy Wiatrowej Lotnisko wraz z infrastrukturą towarzyszącą – etap I (30 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 90 MW);
- Farmy Elektrowni Wiatrowych WICKO-ENWOD (20 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 40 MW);
- Farmy Siłowni Wiatrowych „SZELF” (pięć elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 10 MW).

Do wniosków o wydanie pozwoleń na budowę ww. farm wiatrowych inwestorzy dołączyli, zgodnie z wymogami art. 33 ust. 2 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego, po cztery egzemplarze projektów budowlanych wraz z wymaganymi opiniami, uzgodnieniami i pozwoleniami oraz oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane. Do ww. wniosków inwestorzy dołączyli również decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia – zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁵ wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Decyzje Starosty o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu pozwolenia na budowę ww. farm wiatrowych wydane zostały w terminie zgodnym z art. 35 § 3 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 49, 54-57, 60-126, 172-176, 194-201, 323-326, 338, 353-359, 378-384, 398-421, 471-517)

W działalności Starostwa w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵ j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁶ działania Starosty w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym farm wiatrowych.

2. Prawidłowość sprawowanego przez Starostę nadzoru nad realizacją zadań dotyczących budowanych na terenie powiatu lęborskiego farm wiatrowych.

2.1. W ewidencji gruntów i budynków prowadzonej w Wydziale Geodezji Starostwa ujęte zostały grunty wyłączone z produkcji rolniczej⁷ w związku z budową objętych badaniem szczegółowym farm wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wyłączenia tych gruntów z produkcji rolniczej dokonane zostały na podstawie decyzji Starosty (art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

Grunty, na których zlokalizowano ww. farmy wiatrowe należały do: Skarbu Państwa (w zarządzie m.in. Lasów Państwowych, Agencji Nieruchomości Rolnych, Marszałka Województwa Pomorskiego), Powiatu Lęborskiego (Zarząd Dróg Powiatowych), Gminy Wicko, PKP S.A., Przedsiębiorstwa Energa-Operator S.A., innych osób prawnych oraz osób fizycznych.

(dowód: akta kontroli str. 323-325, 417-419, 461-470, 564-566, 567-569)

2.2. W latach 2009-2013 (I półrocze) w rejestrze skarg i wniosków prowadzonym w Starostwie nie odnotowano zgłoszeń związanych z lokalizacją farm wiatrowych.

W korespondencji związanej z lokalizacją farm wiatrowych na terenie powiatu lęborskiego odnotowano jedno pismo⁸, w którym właściciel działki sąsiadującej z planowaną farmą wiatrową wskazywał na szkodliwe oddziaływanie planowanej inwestycji na jego działkę.

Starosta pozostawił ww. pismo bez rozpoznania (o czym poinformował właściciela działki pismem z 2 grudnia 2012 r.) ze względu na przekroczenie terminu siedmiu dni na składanie wniosków i zastrzeżeń wyznaczonego w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania w sprawie zatwierdzenia projektu i wydania pozwolenia na budowę Farmy Siłowni Wiatrowych „SZELF”.⁹

(dowód: akta kontroli str. 337-341, 350-352)

2.3. Lokalizacja i budowa farm wiatrowych nie była w latach 2009-2013 (I półrocze) przedmiotem kontroli zewnętrznych ani zadań audytowych.

(dowód: akta kontroli str. 14-20, 518)

W działalności Starostwa w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowanie przez Starostę nadzoru nad zadaniami Starostwa dotyczącymi budowanych na terenie powiatu lęborskiego farm wiatrowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

⁶ Podobnie jak przy ocenie ogólnej, Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁷ Dotyczy gruntów klasy RIIa, RIIb, RIVa, RIVb, RV, PsV.

⁸ Pismo z 4 listopada 2009 r. (wysłane 5 listopada 2009 r., wpłynęło o Starostwa 10 listopada 2009 r.).

⁹ Zawiadomienie z 22 października 2009 r.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 11 lutego 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontrolerzy
Katarzyna Juchniewicz
Specjalista k.p.

Katarzyna Juchniewicz
.....
Podpis

DYREKTOR
Delegatury NIK w Gdańsku
dr inż. Alicja Joanna Szczepaniak
.....
podpis

Kamil Urzędowski
Doradca ekonomiczny

Kamil Urzędowski
.....
Podpis

